

KRITIEK

Naar mijn mening is kritiek een beoordeling, van een situatie of van een mens, met een zeker gebrek aan warmte voor die mens of situatie. Veelal zelfs met de intentie de ander in een kwaad daglicht te stellen, en/of zelfs psychisch zwaar te verwonden. Kritiek is een waardeoordeel, dat meestal het predicaat niet goed of slecht bevat. Erg 'koud' dus. Terwijl feedback of spiegeling *een vergelijkbare beoordeling is* maar nu met de intentie de ander, in hoge moraliteit, zo te spiegelen dat er inzichten ontstaan en misschien zelfs de wens tot verbetering. Soms wordt deze vorm ook wel opbouwende of positieve kritiek genoemd. *Het verschil tussen deze beide beoordelingen is de intentie!* Bij de opbouwende kritiek heeft men geen waardeoordeel, geen veroordeling. Ergo, men tracht door diepe interesse de ander begrip, suggesties en de mantel der liefde (warmte) te geven omdat sowieso het voornoemde aanspreken op de persoon al behoorlijk pijnlijk kan zijn. Tevens probeert men subtiel de eigen zwaktes aan te geven zodat er een gevoelsbrug kan ontstaan van verbroedering in het zwakke omdat nu eenmaal iedereen zwaktes heeft. Alleen ieder dus zijn eigen soort zwakte. Op deze manier is zelfs de beoordeling ook veel beter en zuiverder dan louter kritiek hebben, bijvoorbeeld vanwege de eigen blinde vlekken van onder andere haat, wrok, jaloezie (hoe zwak ook), die zodoende de beoordeling lelijk kunnen kleuren en scherp, arrogant of zelfs koud maken. Het toestaan, erkennen en aangeven door de aanspreker van de eigen zwaktes creëert van de spiegeling naar de ander een vertrouwensband zodat de ander zich gehoord voelt en open staat, zich ook niet de mindere voelt (de aanspreker voelt zich niet verheven), in plaats van dichtslaat door de negativiteit van de aanspreker. (Of daardoor er juist hard tegenin gaat). De mensen hebben de taak elkaar scherp te houden (zelfs elkaars broeder hoeder te zijn) opdat wij in de ziel groeien kunnen. Dit groeien ofwel slijpen van de diamant van de ziel lukt niet met een poetsdoek. Dus geen liefelijkheid of angst voor conflict. Zachte heelmesters maken stinkende wonden. Dus is het nodig dat volwassenen eerst hun kinderen spiegelen, zij op hun beurt weer de volwassenen. Idem partners, leraren en leerlingen, vrienden naar vrienden enz. Maar liefde is eerst het zwaard in de eigen zielenzwaktes steken en het onreine proberen waar te nemen en uit te snijden alvorens dit bij de ander gedaan wordt. Eerst de eigen balk en dan de splinter bij de ander. Bewust worden van jezelf en zoveel mogelijk van de ander. Maar dan je verantwoording nemen dat als het nodig is te handelen conform het hiervoor gestelde. Als je zwijgen moet, dan moet je niet spreken. Maar als je spreken moet, moet je niet zwijgen!

Paul Wink

"Voordat je iemand bekritiseert, kijk eerst in jezelf. Waarom? Want je kunt alleen kritiek leveren op anderen als je je eigen zwakheden hebt overwonnen. Steeds als je iemand negatief beoordeelt, word je zelf beoordeeld. Door wie? Door je geweten, je innerlijke rechtbank. Binnenin weerklinkt een stem die je vraagt: 'jij die je zo uitspreekt, ben je zeker dat je op een of andere manier niet het zelfde gebrek hebt?... Waarom voeg je aan deze zwakheid waar je zelf schuldig aan bent, nog gebrek aan verdraagzaamheid en liefde toe? Voel je niet dat er in je hart, je ziel, iets kostbaars verdwijnt? Dat is de straf die je krijgt als je over anderen oordeelt terwijl je daar geen enkel recht toe hebt : lichten verlaten je. En als er mensen zijn die zeggen dat ze deze stemmen niet hebben gehoord wil dat zeggen dat ze alles hebben gedaan om doof te worden voor deze opmerkingen en raadgevingen. Als ze goed opletten zullen ze het horen."

Omraam Mikhaël Aïvanhov

"Tolerantie en apathie zijn de laatste deugden van een maatschappij die te gronde gaat."

"Het is makkelijk genoeg om kwaad te worden. Maar kwaad zijn op de juiste persoon, in de juiste mate, op de juiste tijd, om de juiste reden en op de juiste manier, dat is niet makkelijk."

Aristoteles

"Je kunt het slachtoffer zijn van ernstig onrecht vanwege andere mensen. Als je echt onschuldig bent, mobiliseer dan innerlijk al je energie om weerstand te bieden. Geef nooit iemand de gelegenheid om je aan het wankelen te brengen, je te vernietigen. Maakt het jou iets uit wat de mensen denken die zo blind zijn? Luister vooral naar het oordeel van die innerlijke rechtbank, die je geweten is, de godheid die in jou woont.

Zorg er vooral voor om een heldere kijk op jezelf te hebben en je altijd eerlijk en onbaatzuchtig te gedragen. Zeg vervolgens tegen jezelf dat wat je bent, je waardigheid en je eer, niet afhangen van de blik of het oordeel van anderen over jou. Je goddelijke natuur steunt je, en dat zou voor jou genoeg moeten zijn om met opgeheven hoofd verder te gaan."

Omraam Mikhaël Aïvanhov

<p>Over vruchtbare en onvruchtbare - Skepsis -</p> <p>Onvruchtbare skepsis is gebaseerd op gewoonten. Wie zich hieraan overgeeft, twijfelt aan alles en neemt niet de moeite objectief onderzoek te doen. Het is een storing in de radio van de menselijke geest, doordat men de zender van de waarheid is kwijtgeraakt.</p> <p>Vruchtbare skepsis stelt vragen en onderzoekt eerlijk, zonder vooringenomenheid. Men neemt niet zomaar van alles aan en eigen onderzoek en eigen ervaringen staan aan de basis van deze vruchtbare twijfel.</p> <p>Paramahansa Yogananda (1893 - 1952)</p>	 <p>Paramahansa Yogananda</p>
--	--

Eigenlijk bestaat er niets ergers dan geen poging te doen om begrip op te brengen voor menselijk voelen, menselijk gewaarworden en menselijk leven.

Dit houdt natuurlijk niet in – hierop moet steeds weer de nadruk worden gelegd – dat men aan alle onrecht, dat mogelijk in de wereld geschiedt, kritiekloos kan voorbijgaan. Want dat zou een onrechtvaardigheid betekenen ten opzichte van de wereld. Maar wel houdt het iets anders in: terwijl men er vóór zijn geestelijke ontwikkeling een zeker genoeg in kon scheppen om aanmerkingen te maken op de fouten van een ander, houdt dit genoeg in de loop van de ontwikkeling eigenlijk geheel op. Wie kent niet de spotters, die zo gaarne treffend kritiek leveren op de tekortkomingen van een ander? Niet dat een juist oordeel over menselijke fouten achterwege zou moeten blijven, niet dat onder alle omstandigheden bijvoorbeeld een daad als Erasmus van Rotterdam met zijn boek De Lof der Zotheid afgewezen zou moeten worden. Neen, het kan zeer zeker gerechtvaardigd blijven scherp te zijn ten opzichte van de fouten, die in de wereld geschieden.

Wie echter een ontwikkelingsweg gaat, voelt hoe iedere afkeuring, die hij moet uitspreken of in daden moet omzetten, hem hoe langer hoe meer met smart vervult. Deze smart ten gevolge van het moeten berispen kan een soort barometer worden van de esoterische ontwikkeling.

Hoe meer genoeg men er nog in scheidt de wereld af te keuren of lachwekkend te vinden des te minder is men werkelijk rijp om vorderingen te maken. Allengs moet er een soort gevoel ontstaan, waarmee men de dwaasheden en de fouten van de wereld kan bekijken met een spottend en een betraand oog, met een nat en een droog oog.

Bron: Innerlijke ontwikkeling door antroposofie – GA 145 – Den Haag 1913

Een eerste grondbeginsel, dat moet worden gewonnen, is de oude, mooie spreuk van de Griekse wijzen: Wie tot de waarheid wil komen, moet de eigen mening niet in acht nemen. [...] Meningen en standpunten moet de spirituele zoeker zich afwennen. Hij heeft geen mening, omdat alle meningen zijn als beelden, die vanuit verschillende standpunten ontstaan, en die zo verschillend zijn als de mensen die de wereld van de meest verschillende kanten bekijken. Van de ene kant is het beeld vanuit een materialistisch standpunt, van de andere kanten vanuit een spiritueel of een mechanistisch of vitalistisch standpunt. Dat zijn allemaal meningen. Ze niet theoretisch te erkennen, maar zo te leven met een wereldbeschouwing, dat alle meningen als beelden van verschillende kanten zijn, dat is de innerlijke tolerantie waar het om gaat. Mening en mening moeten zich niet onderling bestrijden. Dan komt er de innerlijke en uiterlijke tolerantie, die we nodig hebben als de mensheid een heilzame toekomst tegemoet wil gaan.

Bron: Rudolf Steiner – GA 108 – Die Beantwortung von Welt- und Lebensfragen durch Anthroposophie – Wenen 23 november 1908 (bladzijde 46-47)